USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **M. H.**, zastoupený Mgr. Daliborem Lípou, advokátem se sídlem Jugoslávská 856/2, Karlovy Vary, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 930/27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2024, č. j. KRPU-167962-18/ČJ-2024-040022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 10. 2024, č. j. 54 A 16/2024-22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Daliboru Lípovi, advokátovi, **se přiznává** odměna ve výši **8 650 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl nedaleko česko-německé hranice náhodně odhalen v odstaveném vozidle poté, co se skupinou dalších cizinců cestoval v úkrytu bez dokladů za pomoci převaděčů asi měsíc přes řadu evropských zemí, s cílem dostat se ze Sýrie za příbuznými do Německa.

[2] Žalovaná zajistila žalobce shora označeným rozhodnutím („napadené rozhodnutí“) za účelem jeho předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“), a to na dobu 30 dnů podle § 129 odst. 1 ve spojení odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[3] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem („krajský soud“) zamítl. Žalovaná podle krajského soudu dostatečně odůvodnila naplnění zákonných podmínek pro zajištění a řádně se zabývala i tím, zda existují překážky předání žalobce do Chorvatska, kde požádal o azyl. Vážila také využití mírnějších opatření, přičemž dospěla k závěru, že k nim nebylo možné přistoupit. Sám žalobce totiž uvedl, že se

nechce vrátit do Chorvatska či Sýrie, ale v případě propuštění bude pokračovat v cestě do Německa.

[4] Doba zajištění 30 dnů nebyla podle krajského soudu odůvodněna příliš podrobně. S ohledem na koncept lhůt v čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III však krajský soud dospěl k závěru, že délka zajištění stanovená žalovanou je přiměřená a přispívá k urychlení souvisejících administrativních úkonů ve smyslu citované judikatury Nejvyššího správního soudu (NSS).

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[5] Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“).

[6] Kasační stížnost obsahovala pouze obecné výhrady a řadu námitek, které nemají žádnou spojitost se stěžovatelovým případem (stěžovatel označil jiný soud než ten, který rozhodoval v jeho věci, některá jiná než aplikovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců, zmiňoval i uložení povinnosti opustit území, vyhoštění, prodloužení zajištění atd.). Ustanovený zástupce pak argumentaci doplnil, takže je z ní seznatelné, že podle něho k učinění závěru o naplnění podmínek zajištění stěžovatele žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav věci a napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodnila. Krajský soud ani žalovaná se nevypořádaly s jeho argumentací, že žádost o azyl v Chorvatsku nepodal, a navíc byl ze strany chorvatských státních orgánů napaden. Nepravdivost těchto tvrzení krajský soud dovozuje mimo jiné z obsahu výpovědi švagrové stěžovatele, která s ním cestovala společně. Ta sdělila, že v Chorvatsku o azyl požádala, protože musela, a o systémových nedostatcích v tamním přijímacím středisku se nezmínila. Žalovaná dále příliš zdůraznila jednání stěžovatele v minulosti a nedostatečně zohlednila současný stav a stěžovatelovu součinnost s veřejnou mocí. Odůvodnění závěru o neúčinnosti zvláštních opatření je totožné jako závěr o splnění podmínek pro zajištění. Ani stanovení doby zajištění nebylo dostatečně odůvodněno a žalovaná nezohlednila konkrétní okolnosti případu.

[7] Žalovaná ve svém vyjádření plně odkázala na napadený rozsudek. Ze spisu vyplývá, že stěžovatel se vědomě vydal na svou cestu nelegálně, bez platného cestovního dokladu a oprávnění ke vstupu, úmyslně porušuje schengenské právní předpisy a vyhnul se hraniční kontrole při vstupu do EU. Není záruka, že by zákony a rozhodnutí příslušných orgánů respektoval. Důvodné nebezpečí, že se dobrovolně nevrátí do Chorvatska, aby tam vyčkal na rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, je z napadeného rozhodnutí jednoznačně patrné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Při posuzování kasační stížnosti NSS hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Stěžovatel jako důvod přijatelnosti kasační stížnosti uvedl, že svým významem přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť přináší otázku situace cizince zajištěného za účelem předání, který tvrdí, že v zemi, kam má být předán, žádost o azyl nepodal. Zároveň lze mít za to, že na jeho straně mohou existovat azylové důvody, obzvlášť v situaci, kdy v době mezi zajištěním stěžovatele a rozhodováním o kasační stížnosti došlo v jeho domovské zemi ke státnímu převratu. Jedná se tedy o případ, kdy stěžovatel tvrdí, že jde o judikaturou dosud neřešenou otázku. NSS však tento ani jiný důvod přijatelnosti neshledal.

[10] Podstatným důvodem pro zajištění stěžovatele bylo porušení povinnosti cizince pobývat na území ČR pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu podle zákona o pobytu cizinců. NSS souhlasí s krajským soudem a žalovanou, že pro zajištění byly splněny podmínky, neboť nejenže stěžovatel vstoupil na území ČR neoprávněně a bez dokladů, ale zároveň jasně vyjádřil svůj úmysl nevrátit se do Chorvatska, tedy státu příslušného pro posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, a naopak hodlal pokračovat v cestě do Německa.

[11] Správní orgán se musí při rozhodování o zajištění zabývat také otázkou realizovatelnosti účelu zajištění. K tomu lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, podle něhož má správní orgán *povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.* […] *O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu*. Krajský soud z judikatury NSS vycházel a prověřil, zda žalovaná splnila svou povinnost zkoumat, zda je předání do Chorvatska aspoň potenciálně možné, a zabývat se případnou existencí systémových nedostatků v této zemi (správně poukázal na závěry NSS v rozsudku ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016-27, na které navazuje rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, č. 3773/2018 Sb. NSS).

[12] Stěžovatel v rámci své výpovědi při podání vysvětlení neuvedl nic, co by systémovým nedostatkům v Chorvatsku nebo tomu, že by v jeho případě existovala individuální rizika nelidského či ponižujícího zacházení, mohlo nasvědčovat. Jeho tvrzení zůstala bez

dostatečné konkretizace. Podle krajského soudu snižuje hodnověrnost tvrzení stěžovatele odlišný obsah výpovědi jeho švagrové, s níž cestoval a která se o nevhodném zacházení nezmínila. Především je však v rozporu se zjištěními žalované z její vlastní činnosti i z Informace OAMP o azylovém systému v Chorvatsku ze dne 16. 8. 2023, což v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnila.

[13] I k námitce, že stěžovatel žádost o azyl v Chorvatsku nepodal, se krajský soud dostatečně vyjádřil. Tvrzení stěžovatele shledal nepravdivým nejen kvůli výpovědi jeho švagrové, ale především s ohledem na záznam v systému EURODAC, který podání žádosti o azyl v chorvatském městě Koprivnica a sejmutí otisků prstů pro jeho evidenci jako žadatele o azyl dokládá. Vzhledem k úmyslu stěžovatele pokračovat v cestě do Německa se NSS jeví toto tvrzení jako účelové.

[14] Námitka nepřezkoumatelnosti stanovení délky zajištění rovněž nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti. Krajský soud zmínil, že ačkoli je odůvodnění stručné, lze je ještě považovat za přijatelné. Správně také poukázal na rozsudek, z něhož vycházela i žalovaná, kde NSS v obdobném případě měsíční lhůtu aproboval (ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Azs 11/2015-32). Odůvodnění nemožnosti užít některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování je dostačující, zejména proto, že stěžovatel výslovně uvedl, že do Chorvatska ani Sýrie se vrátit nechce a v případě propuštění bude pokračovat do cílové země.

[15] Tvrzení o státním převratu, který v mezidobí v Sýrii proběhl, stěžovatel nijak nespojil s důvody, proč považuje zajištění za nezákonné (netvrdil například, že jeho obavy pominuly, a chce se do vlasti proto vrátit).

[16] Správní soudy jsou povinny při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění cizince, které vyplývají z unijního práva, přihlížet z moci úřední k vadám a nezákonnostem rozhodnutí o zajištění, které zjistí, případně které vyjdou v řízení najevo, přestože nejsou součástí uplatněných žalobních bodů (rozsudek velkého senátu SDEU ze dne 8. 11. 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-704/20 a C-39/21; rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 Sb. NSS, bod 44). I v tomto ohledu krajský soud dostál svým povinnostem.

[17] Podle NSS se krajský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí nedopustil zásadního pochybení, které by mohlo založit přijatelnost kasační stížnosti. Případná nevýrazná pochybení při výkladu totiž zpravidla nedosahují takové intenzity, aby založila přijatelnost kasační stížnosti (zmíněné usnesení *Ostapenko* nebo usnesení NSS ze dne 31. 1. 2018, č. j. 1 Azs 379/2017-26, bod 10).

[18] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti NSS nerozhodoval, protože o kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po poučení účastníků řízení a dalších nezbytných procesních úkonech.

pokračování

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[21] Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli zástupcem advokáta Mgr. Dalibora Lípu, a v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). NSS přiznal zástupci stěžovatele odměnu za dva a půl úkonu právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení v řízení o kasační stížnosti, doplnění kasační stížnosti a návrh na přiznání odkladného účinku [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) a odst. 2 písm. a), odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu). K tomu náleží zástupci žalobce paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za každý úkon. Protože zástupce není plátcem DPH, jedná se o částku konečnou. Odměna v celkové výši 8 650 Kč bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2024

Eva Šonková
předsedkyně

senátu